

Plan van aanpak Handhaving Stoppersregeling Ammoniak

Stoppers zijn veehouders die:

- Vóór 1 januari 2020 stoppen met de pluimvee- of varkenstak; en
- Die niet voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting

Inhoud

Inleiding	3
Acties stoppende veehouderijen	3
Acties bevoegd gezag	3
Acties voor de veehouder die zijn bedrijf toch wenst voort te zetten	4
Voorkomen dat stallen leeg gezet moeten worden	4
Het toezicht op de Stoppersregeling	4
Zekerheid over daadwerkelijk stoppen of doorgaan?	4
Te laat en toch door willen gaan?	4
Plan van aanpak op hoofdlijnen	5
Bijlage 1: "De Stoppersregeling in het kort."	6
Bijlage 2: Voorbeeldbrieven.....	7
Bijlage 3: Publicatie Gemeente Contact	9

Inleiding

Het Actieplan ammoniak is landelijk gedoogbeleid bij het Besluit emissiearme huisvesting. Het Actieplan dateert uit 2009 en bevat gedoogtermijnen. Alle gedoogtermijnen zijn voorbij, behalve één. Stoppende pluimvee- en varkenshouderijen hoeven tot 1 januari 2020 niet te voldoen aan de maximale emissiewaarde voor ammoniak.

Per 1 januari 2020 eindigt de Stoppersregeling van het Actieplan ammoniak. Voor meer informatie zie bijlage 1. Op dat moment moeten veehouderijen voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting, dan wel hun activiteiten hebben beëindigd. Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de individuele ondernemer om:

- of op tijd te stoppen → stallen ontruimd op 1 januari 2020 en vergunning ingetrokken;
- of op tijd te zorgen dat wordt voldaan aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Er zijn diverse aspecten op het gebied van milieu en ruimtelijke wet- en regelgeving, waar een veehouderij mee te maken krijgt bij het beëindigen van een bedrijf.

De overheid heeft een actieve rol in het kader van informeren en zorgvuldigheid. Om de afronding van de Stoppersregeling goed te laten verlopen, wordt hieronder ingegaan op de acties die de komende tijd voor de regeling uitgevoerd moeten worden. De acties zijn erop gericht om bedrijven op tijd en afdoende te informeren en tevens de werklast voor de gemeente te spreiden in de tijd.

Het is de verantwoordelijkheid van de ondernemer/veehouder om op tijd te starten met de voorbereidingen die nodig zijn om te voldoen aan de eisen.

Acties stoppende veehouderijen

- Melding Activiteitenbesluit → het structureel beëindigen van een milieurelevante activiteit moet een bedrijf altijd melden. De melding moet uiterlijk vier weken voor het beëindigen gedaan zijn.
- Verzoek tot intrekking omgevingsvergunning milieu → in een aantal gevallen heeft het bedrijf een omgevingsvergunning milieu. Omdat de Stoppersregeling niet van toepassing is op IPPC-bedrijven, gaat het om een relatief klein aantal bedrijven. Het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de veehouder om op tijd een verzoek tot intrekking te doen. Volgens art. 2.33, lid 2 onder b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) kan het bevoegd gezag daarna de intrekkingprocedure opstarten. Ook voor het bevoegd gezag kan het in voorkomende gevallen van belang zijn de vergunning tijdig in te trekken. Met name in het geval waar overbelaste situaties bestaan. Denk ook aan het intrekken van de omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM).
- Slopmelding → er geldt voor slopen een meldplicht via het Omgevingsloket online (OLO).
- Asbest → particulieren en bedrijven kunnen een subsidieaanvraag indienen voor het verwijderen van asbestdaken. De werkzaamheden moeten door een gecertificeerd bedrijf worden uitgevoerd.
- Ontheffing Wet natuurbescherming → als er beschermde soorten, bijvoorbeeld vleermuizen en broedvogels, in het te slopen gebouw zitten heeft een aanvrager een ontheffing Wet natuurbescherming nodig en hij moet aantoonbaar werken volgens een goedgekeurde gedragscode.
- Bodemonderzoek → binnen zes maanden na het beëindigen van een inrichting moet de veehouder een bodemonderzoek laten uitvoeren als sprake is geweest van bodembedreigende activiteiten.

Acties bevoegd gezag

- Aanpassen bestemmingsplan → het is van belang om rekening te houden met de gewenste toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en gewenste inrichting van een gebied. Het bevoegd gezag en de ondernemer/veehouder dienen tijdig in overleg te gaan over de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De provincie is bezig met een maatregelenpakket die gevolgen hebben voor de bestemming van de stopperslocaties. Of dat zo is en in welke mate is nu nog niet duidelijk.
- Planschade in kaart brengen afhankelijk van de uitkomst van gesprekken met stoppers over nieuwe bestemmingen. Aandacht voor voorzienbaarheid in dit proces.
- Toezicht & Handhaving.

Acties voor de veehouder die zijn bedrijf toch wenst voort te zetten

De Stoppersregeling is bedoeld voor bedrijven die stoppen met hun bedrijfsvoering. Mocht een veehouder doorgaan met de intensieve varkens- of pluimveetak, dan moeten na 1 januari 2020 de stallen voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting. Worden er meer dieren gehouden of neemt de ammoniakemissie toe ten opzichte van wat volgens de Stoppersregeling is toegestaan, dan wordt het bedrijf niet meer beschouwd als stoppend bedrijf. Dan moet er op dat moment worden voldaan aan de eisen uit het Besluit emissiearme huisvesting. Dit betekent dat de emissiearme technieken in de stallen daadwerkelijk aanwezig zijn en gebruikt worden. Is dit nog niet het geval, dan mogen er geen dieren in de stal aanwezig zijn. Het bevoegd gezag kan handhaven op de bepalingen van het Besluit emissiearme huisvesting door een last onder dwangsom of bestuursdwang.

In de meeste gevallen moet een melding Activiteitenbesluit gedaan worden van de verandering van de stallen. Er is bij meldingsplichtige bedrijven waarschijnlijk ook een OBM nodig en mogelijk ook een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming. Vergunningplichtige bedrijven moeten een veranderings- of revisievergunning aanvragen. In veel gevallen gaat de aanpassing ook gepaard met een verandering of uitbreiding in de dieraantallen. Dit moet allemaal aangevraagd en vergund zijn voordat de aanpassing kan worden uitgevoerd. Ook het aanpassen kost tijd.

Mocht een ondernemer/veehouder doorgaan, dan geldt samengevat het volgende:

- Nieuwe vergunning aanvragen, of
- Melding Activiteitenbesluit.
- Bedrijf moet in werking zijn op 1-1-2020, conform melding of vergunning die is aangevraagd.
- Op 1-1-2020 moeten de stallen voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Voorkomen dat stallen leeg gezet moeten worden

Om te voorkomen dat stallen leeg gezet moeten worden, is het belangrijk nu te zorgen voor de meldingen respectievelijk de aanvragen. Dit geldt te meer als er ook een omgevingsvergunning voor nodig is. Dat een stal nog gebouwd moet worden, is geen reden voor uitstel om aan het Besluit emissiearme huisvesting te voldoen.

Het toezicht op de Stoppersregeling

Het verdient aanbeveling om nu al, in 2018, tijdens controles bij veehouderijen te letten op de uitvoering van de Stoppersregeling. De controles worden in het kader van de 10 meest-overlastgevende bedrijven, ondermijning, mestfraude ook toegespitst op de Stoppersregeling. Twee vliegen in één klap slaan.

Vanaf 1 januari 2020 dient intensief toezicht te worden uitgevoerd of is gestopt dan wel wordt voldaan aan het Besluit emissiearme huisvesting en melding/OBM/vergunning. Deze aanpak wordt mede voorgesteld om de werkdruk te verdelen en te voorkomen dat er na 2020 teveel werk komt te liggen bij de gemeente.

De kans is overigens aanwezig dat andere ondernemers na 2020 stallen willen overnemen. De nieuwe eigenaar/huurder dient dan, voordat er dieren in worden gehouden, een nieuwe aanvraag/melding te doen in overeenstemming met het Besluit emissiearme huisvesting.

Zekerheid over daadwerkelijk stoppen of doorgaan?

Het volgen van onderstaand stappenplan geeft aan een vervolg een verdere invulling. Er is opgenomen dat, als men niet aangeeft dat men verder wil, de vergunning op verzoek van de ondernemer wordt ingetrokken (uiterste datum 1 januari 2020) en een gesprek over een mogelijke aanpassing van de bestemming kan worden ingezet. Zie voorbeeldbrieven bijlage 2.

Te laat en toch door willen gaan?

Als de ondernemer pas eind 2019 begint met de noodzakelijke stappen, is het juridisch houdbaar om te besluiten de veehouderij per 1 januari 2020 stil te leggen. Weliswaar is het gebruikelijk dat een situatie wordt gedoogd als er zicht is op legalisatie. Gelet op de bijzondere situatie kan men hiervan afwijken. Immers veehouderijen hadden al moeten voldoen in 2010, later verlengd tot 2013 en nu tot 2020. Vanaf 2010 heeft men economisch voordeel genoten van het gedoogbeleid. Het spreekt overigens voor zich dat een besluit tot stilleggen een goede motivering verdient. En, men moet uiterlijk op 1 januari 2020 voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Door het hieronder aangegeven stappenplan te volgen zijn ondernemers, naast hun eigen verantwoordelijkheid in deze, door de overheid ruim op tijd gewezen op de verplichtingen en consequenties. Aandacht verdienen nog wel die bedrijven die door willen gaan, de vergunning al hebben gekregen, maar nog niet de aanpassingen hebben gerealiseerd.

Plan van aanpak op hoofdlijnen

Mei - november 2018

- Collegevoorstel.
- Raadsinformatievoorziening.
- Plan van aanpak ter kennisneming rondsturen bij collegevoorstel en raadsinformatievoorziening.
- Publicatie in lokaal weekblad / website (bijlage 3).
- Informatiebrief versturen naar alle stoppers
 - Toch door willen gaan: dan op tijd vergunning aanvragen en/of melden op grond van het Activiteitenbesluit (vóór 31 december 2018) en bouwen (gereed vóór 1 januari 2020).
 - Stoppen: dan op 1 januari 2020 bedrijf leeg, eventueel nu al vergunning intrekken/gesprek over wijzigen bestemming (op niet duurzame locatie) met datum 1 januari 2020.

Van 1 december 2018 tot 1 februari 2019

- Vinger aan de pols houden binnenkomst reacties en aanvragen (registratiesysteem stoppersoverzicht).

Voor 1 februari 2019

- Verzenden herinneringsbrief aan de stoppers (bijlage 2).
- Publicatie in lokaal weekblad / website (bijlage 3).

Vanaf januari 2020

- Controleren bedrijven.
- Intrekken vigerende vergunningen.

Bijlage 1: "De Stoppersregeling in het kort."

Waarom is er een stoppersregeling?

De stoppersregeling dateert van de jaren 2010-2013. Bij de invoering van het Besluit huisvesting was destijds voor de aanpassing van bestaande stallen bij middelgrote veehouderijen een overgangstermijn opgenomen tot 1 januari 2010. Op dat tijdstip bleek dat een groot deel van deze bedrijven de aanpassingen niet hadden doorgevoerd. Er is daarop landelijk het Actieplan ammoniak veehouderij opgesteld dat landelijk gedoogbeleid bevat. Bedrijven kregen daarin onder voorwaarden uitstel tot 1 januari 2013 om alsnog te voldoen aan de gestelde maximale emissiewaarden. Daarmee kreeg de sector de gelegenheid om investeringen voor ammoniak, fijnstof en dierenwelzijn gelijk op te laten gaan. Ook werd voorkomen dat er ambtelijk een onbeheersbaar grote werkdruk zou ontstaan als gevolg van handhaving van het Besluit huisvesting. Het Actieplan is verschillende malen aangepast. Als laatste is in 2012 de stoppersregeling opgenomen. Termijnen zijn regelmatig verlengd, uiteindelijk moet uiterlijk gestopt zijn op 1 januari 2020.

Wat houdt de stoppersregeling in?

In het Actieplan is bepaald dat na 1 januari 2013 alle veehouderijen moeten voldoen aan het Besluit huisvesting. De enige uitzondering daarop is gemaakt voor veehouderijen, die hebben aangegeven vóór 1 januari 2020 te zullen stoppen (wegens leeftijd, geen opvolger, enz.). Deze stoppende bedrijven kunnen tot uiterlijk 1 januari 2020 hun bedrijf nog voortzetten. Dan dienen ze maatregelen hebben getroffen, waarmee een even grote emissie reductie wordt gerealiseerd als wanneer emissiearme stalsystemen zouden worden toegepast om aan de emissie-eisen van het Besluit huisvesting te voldoen. Deze vervangende maatregelen kunnen bestaan uit het houden van minder dieren of bijvoorbeeld voer- of managementmaatregelen. Het bedrijf voldoet daarmee wel aan de te behalen reductie van emissie van ammoniak. Bedrijven moesten voor 1 juli 2012 aan hun gemeente aangeven (met een Bedrijfsontwikkelingsplan (BOP) of met een schriftelijke verklaring) dat zij stopten en welke vervangende emissie reducerende maatregelen zij tot 2020 zullen toepassen.

Voor welke veehouderijen geldt de stoppersregeling

Het Actieplan/stoppersregeling geldt voor bestaande stallen op alle middelgrote pluimvee- en varkensbedrijven waarvoor een maximale emissiewaarde is opgenomen in het Besluit emissiearme huisvesting. Het Actieplan geldt niet voor IPPC-bedrijven en ook niet voor biologisch gehouden dieren.

Wat is de status van de stoppersregeling?

Het Actieplan (en daarmee de stoppersregeling) is een door het Rijk vastgesteld beleidsdocument. Er is bewust voor gekozen om dit niet in wet-of regelgeving vast te leggen.

Uitgebreidere info en documenten zoals het Actieplan Ammoniak en brieven vanuit het Rijk zijn te vinden op de site www.infomil.nl.

Bijlage 2: Voorbeeldbrieven

Brief 1:

Onderwerp: actieplan ammoniak en veehouderij

Geachte heer/mevrouw,

Op <datum> heeft u uw <varkens/kippen>bedrijf aan <adres>, aangemeld voor de landelijke stoppersregeling (Actieplan ammoniak). Zoals u weet loopt deze regeling per 1 januari 2020 af. Vanaf die datum moeten alle bedrijven voldoen aan de maximale emissiewaarden van het Besluit emissiearme huisvesting. U ontvangt deze brief omdat we benieuwd zijn naar uw plannen.

Wij verzoeken u uw plannen mede te delen

Wij verzoeken u vriendelijk binnen drie weken na verzending van deze brief ons mede te delen welke plannen u met uw bedrijf heeft.

Als u besluit te stoppen of bent gestopt met uw bedrijf

U mag dan op 1 januari 2020 geen dieren meer houden. Het structureel beëindigen van een milieurelevante activiteit dient een bedrijf altijd te melden (melding Activiteitenbesluit). Ook moet de omgevingsvergunning milieu zijn ingetrokken. Het verzoek om uw vergunning in te trekken moet u zelf bij de gemeente indienen. Houdt u er rekening mee dat er mogelijk nog andere wetgeving van toepassing is, zoals de Wet bodembescherming, Wet natuurbescherming, het Asbestverwijderingsbesluit 2005 etc.

Als u toch besluit om door te gaan met uw bedrijf

Dan moet uw bedrijf op 1 januari 2020 voldoen aan de dan geldende normen en voorwaarden. U zult daarvoor een nieuwe vergunning moeten aanvragen of een melding Activiteitenbesluit moeten indienen. Uw bedrijf moet op 1 januari 2020 inwerking zijn, zoals u heeft aangegeven in uw nieuwe vergunning of melding. Het doorlopen van het vergunningenproces of meldingenproces kost tijd en het aanpassen van de stallen ook.

De bestemming moet passen bij het gebruik van uw locatie

In het nu geldende bestemmingsplan heeft uw locatie een intensieve veehouderij bestemming. De vraag is of, nadat u stopt of een andere bedrijfsstrategie kiest, deze bestemming nog actueel is. Er zijn een aantal opties die mogelijk anderszins op uw locatie van toepassing zijn. Neem hierover contact op met mevrouw B. Rulkens-Piersma, agrarisch bedrijfscontactfunctionaris van de gemeente.

Wij gaan vanaf 1 januari 2020 handhavend optreden

Als wij constateren dat u na 1 januari 2020 niet voldoet aan de geldende normen en voorwaarden, wordt handhavend opgetreden. Meer informatie over de landelijke stoppersregeling (Actieplan ammoniak) kunt u vinden op www.infomil.nl.

Stel gerust uw vragen

We beseffen dat de keuze impact heeft en dat u vragen heeft. Ik help u graag. U kunt mij mailen via info@nederweert.nl of u belt mij op (0495) 677 111.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Nederweert,
namens dezen,

<Naam>
<Functie>

Brief 2:

Onderwerp: herinnering actieplan ammoniak en veehouderij

Geachte heer/mevrouw,

Op <datum> heeft u uw <varkens/kippen>bedrijf aan <adres>, aangemeld voor de landelijke stoppersregeling (Actieplan ammoniak). Zoals u weet loopt deze regeling per 1 januari 2020 af. Vanaf die datum moeten alle bedrijven voldoen aan de maximale emissiewaarden van het Besluit emissiearme huisvesting. U ontvangt deze brief omdat we benieuwd zijn naar uw toekomstplannen.

Wij verzoeken u uw plannen mede te delen

We hebben u gevraagd ons te laten weten welke plannen u met uw bedrijf heeft. We hebben nog niets van u vernomen. Wij verzoeken u vriendelijk binnen twee weken na verzending van deze brief ons mede te delen welke plannen u met uw bedrijf heeft.

Als u besluit te stoppen of bent gestopt met uw bedrijf

U mag dan op 1 januari 2020 geen dieren meer houden. Het structureel beëindigen van een milieurelevante activiteit dient een bedrijf altijd te melden (melding Activiteitenbesluit). Ook moet de omgevingsvergunning milieu zijn ingetrokken. Het verzoek om uw vergunning in te trekken moet u zelf bij de gemeente indienen. Houdt u er rekening mee dat er mogelijk nog andere wetgeving van toepassing is, zoals de Wet bodembescherming, Wet natuurbescherming, het Asbestverwijderingsbesluit 2005 etc.

Als u besluit om door te gaan met uw bedrijf

Dan moet uw bedrijf op 1 januari 2020 voldoen aan de dan geldende normen en voorwaarden. Dit betekent dat u een nieuwe vergunning moet aanvragen of een melding Activiteitenbesluit moet indienen. Uw bedrijf moet op 1 januari 2020 inwerking zijn, zoals u heeft aangegeven in uw nieuwe vergunning of melding. Het doorlopen van het vergunningenproces of meldingenproces kost tijd en het aanpassen van de stallen ook.

De bestemming moet passen bij het gebruik van uw locatie

In het nu geldende bestemmingsplan heeft uw locatie een intensieve veehouderij bestemming. De vraag is of, nadat u stopt of een andere bedrijfsstrategie kiest, deze bestemming nog actueel is. Er zijn een aantal opties die mogelijk anderszins op uw locatie van toepassing zijn. Neem hierover contact op met mevrouw B. Rulkens-Piersma, agrarisch bedrijfscontactfunctionaris van de gemeente.

Wij gaan vanaf 1 januari 2020 handhavend optreden

Als wij constateren dat u na 1 januari 2020 niet voldoet aan de geldende normen en voorwaarden, wordt handhavend opgetreden. Meer informatie over de landelijke stoppersregeling (Actieplan ammoniak) kunt u vinden op www.infomil.nl.

Stel gerust uw vragen

Heeft u nog vragen, ik help u graag. U kunt mij mailen via info@nederweert.nl of u belt mij op (0495) 677 111.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Nederweert,
namens dezen,

<Naam>
<Functie>

Bijlage 3: Publicatie Gemeente Contact

De landelijke stoppersregeling van het Actieplan ammoniak eindigt op 1 januari 2020. Dit betekent dat alle stallen vanaf 1 januari 2020 moeten voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Heeft u zich aangemeld voor de stoppersregeling, dan dient u zich te beraden op uw toekomstplannen. Als u besluit te stoppen mag u op 1 januari 2020 geen dieren meer houden. Het structureel beëindigen van een milieurelevante activiteit moet een bedrijf altijd melden (melding Activiteitenbesluit). Ook moet de vergunning zijn ingetrokken. Het verzoek om uw vergunning in te trekken dient u zelf in bij de gemeente.

Besluit u om door te gaan, dan moet uw bedrijf op 1 januari 2020 voldoen aan de dan geldende normen en voorwaarden. Dit betekent dat u een nieuwe vergunning moet aanvragen of een melding Activiteitenbesluit moet doen. Uw bedrijf moet op 1 januari 2020 inwerking zijn, zoals u heeft aangegeven in uw nieuwe vergunning of melding.

Voor vragen en meer informatie kunt u contact opnemen via <contact>.